

Blaker og Sørums Historielag

Årsmøter - Historikk

Innhold

2020 – Meierigaarden Kro, Lørenfallet	2
2019 – Sørumsand videregående skole	3
2018 – Frogner kultursenter	3
2017 – Blaker Samfunnshus, Bruvollen	4
2016 – Vølneberg skole (den nye)	4
2015 – Festiviteten på Sørumsand	5
2014 – Frogner bibliotek	7
2013 – Blaker Samfunnshus, Bruvollen	9
2012 – Meierigaarden Kro, Lørenfallet	11
2011 – Sørumsand videregående skole	11
2010 – Frogner Grendehus	12
2009 – Blaker Skanse	13
2008 – Meierigaarden Kro, Lørenfallet	14
2007 – Frogner Grendehus	16
2006 – Blaker Skanse	18
2005 – Festiviteten på Sørumsand	21
2004 – Meierigaarden Kro, Lørenfallet	22

2020 – Meierigaarden Kro, Lørenfallet

Referat fra årsmøtet 10. mars 2020

Årsmøtet 10. mars 2020 ble avholdt på Meierigaarden Kro i Lørenfallet.

Referatet finnes under Årsmøter.

Valgene fikk følgende resultat:

Styret:

Leder Kåre A. Bøhler. Gjenvolgt.

Elin Mørk. Gjenvolgt.

Tom Ame Ullersmo. Ny.

Even Stakkerud og Ole Evensen er ikke på valg.

Varamedlemmer:

Hege Udnes Hoel. Ny.

Steinar Dalbakk. Gjenvolgt.

Dag Winding-Sørensen. Gjenvolgt.

Revisor med vara:

Aurskog Regnskapskontor A/S, v/Pål E. Iversen. Gjenvolgt.

Valgkomité:

Sigmund Stenby. Leder 2021. Ikke på valg.

Dagfinn E. Arteid. 2020 - 2022. Ikke på valg.

Thorild Hexeberg Lerberg. Ny. 2021 - 2023.

Sørum kulturpris 2019 tildelt Gro og Asbjørn Langeland

Blaker og Sørum Historielags årsmøte hadde en ekstra hyggelig overraskelse på lager i år. Møtet ble holdt på Meierigaarden Kro i Lørenfallet 10. mars med rundt regnet 35 medlemmer til stede.

Det dannet rammen rundt utdelingen av Sørum kulturpris 2019, som denne gang meget vel fortjent gikk til ekteparet Gro og Asbjørn Langeland.

Elin Mørk fra Blaker og Sørum Historielag overrekker blomster til prisvinnerne Gro og

Asbjørn Langeland. Diplomet og maleriet ble overrakt av Jan O. Teksum, leder av avdelingen for Kultur og Frivillighet i nye Lillestrøm kommune.

Gro og Asbjørn er tildelt æresmedlemskap i Blaker og Sørum Historielag og Romerike Historielags hederstegn for sin mangeårige, omfattende og solide innsats for historielagsbevegelsen både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Ekteparet flyttet til Sørum i 1967, og Asbjørn ble valgt til Blaker og Sørum Historielags første leder i 1970, - etter sammenslutningen av Blaker historielag og Sørum historielag. Han hadde dette vervet i fem år. Gro ble valgt til historielagets nestleder i 2008, og hadde dette vervet frem til 2017, altså i hele ni år.

Begge har vært sterkt engasjert i å sikre den skriftlige historien til Sørum kommune, og har i 20 år lagt ned et betydelig arbeide med datainnsamling og bearbeiding av tekst og bilder til

Sørum bygdebok - bosettings- og næringshistorie. De har også engasjert seg i utgivelse av flere temabøker knyttet til Sørum sine nære og fjerne historie, som f.eks. «Glomma gjennom Sørum».

Asbjørn har vært med i Sørum-Speilets redaksjon de siste 10 årene. Samtidig har Gro vært aktiv korrekturleser og faktakontrollør. En lang rekke artikler fra deres hånd, som ble produsert for Sørum-Speilet, er senere gitt ut i boka «Før i tida. Folk, samfunn og dagligliv i Sørum» - alle med en vinkling som løfter frem Sørum sine identitet og er med på å skape tilhørighet.

Gro har i tillegg vært sterkt engasjert i Romeriksspillene, med en særlig oppmerksomhet rettet mot historiske Blaker Skanse. Hun har også hatt et sterkt engasjement rundt Kulturminnefondet og stiftelsen Norsk Kulturarv, og var sentral i prosessen som førte til at kvalitetsmerket «Olavsrosa» ble tildelt historielagets to eiendommer Vølneberg skole og Slora Mølle.

Historielaget gratulerer Gro og Asbjørn Langeland med prisen. Vi håper at den vil inspirere begge til å bevare kontakten og fortsatt komme med bidrag til Blaker og Sørum historielag og Sørum-Speilet, selv om de nå flytter til nabokommunen Ullensaker.

Tekst og foto: Randi Fjørstad

2019 – Sørum sand videregående skole

Signert årsmøteprotokoll

Blaker og Sørum Historielags årsmøte 2019 ble avholdt på Sørum sand videregående skole 11. mars. Signert protokoll foreligger.

Jack Tveter fra Eight Amcars Club fortalte om historien bak klubben, og om spennende vyer for fremtiden og for Sørum som selve kulturbygda i den nye storkommunen. Klubben samarbeider i dag med to ungdomsgrupper.

Referatet finnes under Årsmøter.

2018 – Frogner kultursenter

Klart for årsmøte

Vel møtt til Blaker og Sørum Historielags årsmøte på Frogner kultursenter onsdag 14/3 kl. 18:00. Parkering ved Melvold svømmehall.

Asbjørn Langeland holder et kåseri med tittelen *Et stopp i Frogner - bygda som folk kjører gjennom.*

Servering før årsmøteforhandlingene.

Årsmøtepapirer finnes under Årsmøter.

Årsmøteprotokoll

Årsmøtet for 2018 ble holdt på Frogner kultursenter.

Referatet finnes under Årsmøter.

2017 – Blaker Samfunnshus, Bruvollen

Innkalling til årsmøte i Blaker og Sørum Historielag

Torsdag 16. mars 2017, kl. 19.00

Innkallingen er datert 23. november 2016 og ble publisert i Sørum-Speilet, nr. 4/2016.

Møtet holdes på Blaker Samfunnshus, Bruvollen.

Foredraget før de formelle årsmøteforhandlingene blir holdt av fotograf Anders Henriksen som er bilderedaktør for bygdeboka vår. Han presenterer et bildekåseri som han har gitt tittelen «På kjøretøyet skal ...»

Servering før årsmøteforhandlingene.

Saksliste:

1. Godkjenning av innkalling og saksliste
2. Valg av møteleder og referenter samt to til å skrive under protokollen
3. Årsberetning for 2016
4. Revidert regnskap for 2016
5. Forslag til Arbeidsplan for 2017
6. Forslag til Kontingent for 2018
7. Forslag til Budsjett for 2017
8. Innkomne saker. Utgår: Ingen saker mottatt til fristen som var 15.02.2017
9. Valg av medlemmer til styret, til valgkomiteen, revisor med vara og utsendinger til årsmøtet i Romerike Historielag

Stemmerett på årsmøtet har de medlemmene som har betalt kontingent for 2016 eller er innmeldt og har betalt kontingent for 2017, senest 6 uker før årsmøtet, dvs. 2. februar 2017.

Vølneberg, 27. februar 2017

Dag Winding-Sørensen (sign.), leder

Årsmøtepapirer finnes under Årsmøter

2016 – Vølneberg skole (den nye)

Årsmøte i Blaker og Sørum Historielag

Vi minner om årsmøtet i Blaker og Sørum Historielag, torsdag 10. mars 2016, kl. 19.00.

Innkallingen ble publisert i Sørum-Speilet, nr. 5/2015, s. 3. Møtet holdes på Vølneberg (den nyeste skolen).

Foredraget før de formelle årsmøteforhandlingene holdes i år av Asbjørn Langeland, og tittelen er «Bygdene våre i forandring. Da jernbanene kom i 1850-60 åra».

Servering før årsmøteforhandlingene.

Forslag til saksliste:

1. Godkjenning av innkalling og saksliste
2. Valg av møteleder og referenter samt to til å skrive under protokollen
3. Årsberetning for 2015
4. Revidert regnskap for 2015
5. Forslag til Arbeidsplan for 2016
6. Forslag til Kontingent for 2017

7. Forslag til Budsjett for 2016
8. Innkomne saker. (Ingen saker inn kommet til fristen).
9. Valg av medlemmer til styret, til valgkomiteen, revisor med vara og utsendinger til årsmøtet i Romerike Historielag

Stemmerett i årsmøtet har de medlemmene som har betalt kontingent for 2015 eller er innmeldt og har betalt kontingent for 2016, senest 6 uker før årsmøtet, d.v.s. 28. januar 2016.

Velkommen til årsmøtet 2016.

Sørumsand, 24. februar 2016
Dag Winding-Sørensen (sign.), leder

2015 – Festiviteten på Sørumsand

Innkalling til årsmøte på Festiviteten, Sørumsand 11. mars 2015

Vi minner om innkallingen til årsmøte onsdag 11. mars 2015 kl. 19.00, publisert i Sørum-Speilet nr. 5/2014. Møtet holdes i 2. etasje i Festiviteten på Sørumsand.

Foredrag før selve årsmøtet:

I år er det 70 år siden 2. verdenskrig ble avsluttet, og vi har bedt Svein Sandnes om å holde et foredrag om «Sørum under okkupasjonen» og arbeidet med boka som han redigerte i 2002.

Servering før årsmøteforhandlingene.

Saksliste:

1. Godkjenning av innkalling og saksliste
2. Valg av møteleder og referenter samt to til å skrive under protokollen
3. Årsberetning for 2014.
4. Revidert regnskap for 2014.
5. Forslag til arbeidsplan for 2015.
6. Forslag til kontingent for 2016.
7. Forslag til budsjett for 2015.
8. Innkomne saker. Ingen.
9. Valg av medlemmer til styret, til valgkomiteen, revisor med vara, og utsendinger til årsmøtet i Romerike Historielag.

Ad sak 8 - Innkomne saker: Det er ingen innkomne saker.

25. februar 2015
Dag Winding-Sørensen (sign.), leder

VEL MØTT PÅ ÅRSMØTET!

OBS! NYORDNING FOR OFFENTLIGGJØRING AV MØTEPAPIRENE

Av økonomiske og praktiske grunner, vedtok årsmøtet 2014 at det ikke lenger skal sendes ut fullt sett årsmøte-papirer til alle medlemmer. Møtepapirene og endelig saksliste blir lagt ut på vår hjemmeside senest 2 uker før møtet, dvs. 25. februar.

NB! Papirutgave av møtepapirene, med endelig saksliste, kan også bestilles fra nestleder Gro Langeland, tlf. 90 53 65 88/63 82 00 85 eller på epost: gro.lang@online.no. Sakslisten og møtepapirene legges dessuten ut i møtelokalet.

Årsmøtet ble holdt i Festiviteten på Sørumsand med mange fremmøtte.

I år er det 70 år siden frigjøringen, og Svein Sandnes holdt først et interessant foredrag om «Sørum under okkupasjonen».

Så var det bevertning, og deretter det formelle årsmøtet.

Og tre medlemmer fikk Romerike Historielags hederstegn.

Tom Halvorsen (i grå jakke) overrekker hederstegnet til Ellen Margrete Graarud. Albert Hovind og Lillian Mobæk følger med. Foto: Gro Langeland

Saksliste for årsmøtet (se innkalling og dokumenter her)

1. Godkjenning av innkalling og saksliste
2. Valg av møteleder og referent samt to til å skrive under protokollen
3. Årsberetning for 2014
4. Revidert regnskap for 2014
5. Forslag til Arbeidsplan for 2015
6. Forslag til Kontingent for 2016
7. Forslag til Budsjett for 2015
8. Innkomne saker. Ingen saker.
9. Valg av medlemmer til styret, til valgkomiteen, revisor med vara og utsendinger til årsmøtet i Romerike Historielag.

Gro Langeland ble valgt til møteleder, Kåre Bøhler til referent, Per Helstad og Ellen Margrethe Graarud til å underskrive protokollen. Årsberetningen ble godkjent. Regnskap var ikke revidert, men ble godkjent under forutsetning av revisors godkjenning. Kontingent blir som før kr 250, men med portotillegg for Sørum-Speilet for utenbygds medlemmer. Arbeidsplan og budsjett ble godkjent.

Både leder og de styremedlemmene som var på valg tok gjenvalg. Varamedlemmer er på valg hvert år, to ble gjenvalgt, og vi fikk ett nytt varamedlem.

Etter valget er styret for 2015/2016 som følger:

Leder: Dag Winding-Sørensen, gjenvalg 1 år

Nestleder: Gro Langeland, gjenvalg 2 år

Kasserer: Kjell Kurland, gjenvalg 2 år

Styremedlemmer: Kåre A. Bøhler, ikke på valg, Elin Mørk, ikke på valg.

Varamedlemmer (innkalles til alle møter og deltar i det løpende arbeidet): Vidar Døhli, gjenvalg, Steinar Dalbakk, gjenvalg, Steffen Sætereie, ny.

Revisor: Pål-Erik Iversen, gjenvalg 1 år.

Vara: Ikke personvalg. Hvis nødvendig brukes regnskapsbyrå.

Valgkomité for 2016: Vera Braathen, på valg i 2016, Hans-Erik Kristiansen, på valg i 2017, Ellen Margrete Graarud, på valg i 2018.

Hederstegn til tre medlemmer.

Tom Halvorsen, leder i Romerike Historielag, overrakte Romerike Historielags hederstegn til tre

medlemmer i Blaker og Sørum Historielag. Utmerkelsen var begrunnet med god historieformidling gjennom lang tid. De tre var: Albert Hovind, Ellen Margrete Graarud og Lillian Mobæk.

Arbeidsplanen for 2015

For å ivareta lagets målsetting, har årsmøtet vedtatt denne arbeidsplanen fra mars 2015 til februar 2016:

- Sikre lokalhistorisk kunnskap ved presentasjoner, intervjuer, turer i og utenfor bygda, og temamøter.
- Orienterer om faglige spørsmål og arbeidet i historielaget gjennom utgivelse av medlemsbladet Sørum-Speilet, løpende oppdatering av hjemmesiden og Facebook-siden vår.
- Følge med i forvaltningsprosesser i kommunen og fylket for verning av historiske verdier.
- Bistå med bygdebokarbeidet - bind 6 - og følge opp salget av bygdebøker og egenproduserte bøker.
- Fortsette restaureringen av Slora Mølle ved å oppruste bygningsmassen, møllemaskiner og andre tekniske installasjoner. Arbeidet gjøres innenfor den økonomien og de personalressursene som man har til rådighet. Støtte opp om arrangementer og tiltak i regi av Slora Mølles Venner.
- Fortsette restaurering og utvikle driften på Vølneberg i forhold til den gamle skolen og redskapssamlingen. Holde «Gammeldags skole» for Sørum-skolens 4. klassinger og fortsette tradisjonen med olsok-arrangement for medlemmer og andre interesserte. Kvalitetssikre arbeidet med Vølneberg gamle skole slik at vi får beholde Olavsrosa.
- Støtte opp om slektshistorisk arbeid gjennom kursvirksomhet, møter og svar på henvendelser fra enkeltpersoner.
- 70 år for freden. Markere jubiléet for avslutningen av 2. verdenskrig på forskjellige måter.
- Fortsette det gode samarbeidet med mange organisasjoner, både i og utenfor bygda.

NB! Oppgavene er mange og arbeidskrevende, og vi gjør oppmerksom på at gjennomføringen av arbeidsplanen forutsetter at medlemmene fortsatt bidrar med mye og godt dugnadsarbeid.

Støtte til de store prosjektene. Årsmøtet støttet de store prosjektene knyttet til historielagets eiendommer Slora Mølle og Vølneberg gamle skole spesielt ved å vedta punktene 5 og 6 med akklamasjon.

2014 – Frogner bibliotek

Hyggelig årsmøte og hederstegn til leder Dag Winding-Sørensen

Blaker og Sørum Historielags årsmøte ble avholdt på Frogner den 12. mars 2014, med 35 deltakere. Bildet over viser Tom Halvorsen og Dag Winding-Sørensen med diplom og hederstegn.

Kvelden startet i Biblioteket der bygdebokforfatter Jan Erik Horgen, og bilderredaktør Anders Henriksen hadde et morsomt og interessant bildeshow med bilder fra de fem utkomne bygdebøkene. Anders har hittil samlet inn ca 1950 bilder, og temaet for kvelden var husdyr på gardene og jaktbilder. Artige hønsebilder finnes det i alle bygdebøkene, og før ble familiebilder ofte tatt sammen med husdyra, som var viktige den gang. Som takk fikk Jan Erik og Anders bøker, og blomster til sine respektive.

Så ble Dag Winding-Sørensen overraskende overrakt Romerike Historielags hederstegn av leder Tom Halvorsen. Dag har vært en entusiastisk leder for Blaker og Sørumsand Historielag i mange år, først i 1987-88, så fra 2008 og framover. Han står utrettelig på for historielagets saker, og får utrettet mye sammen med mange gode krefter i laget.

Deilig bespisning var det i Café Mat og Glede i bygningen ved siden av Biblioteket, og etterpå ble det formelle årsmøtet avholdt. Se innkalling. Gro Langeland ble valgt til møteleder, og styrte på en glimrende måte årsmøtet gjennom alle sakene. Detaljert referat av årsmøtet kan leses her. Til underskrivere ble valgt Eve Winding-Sørensen og Albert Hovind.

Gro og styret har utarbeidet mer funksjonelle vedtekter for laget, og disse ble gjennomgått og vedtatt med noen få endringer.

Blomster ble overrakt til flere som takk for langvarig og godt arbeid. Ellen Margrete Graarud gir seg nå som sekretær etter ca 12 år i styret, og ble behørig takket for det. Leif Mathisen fikk også blomster og takk for mangeårig innsats for laget, og gratulasjon med 90-årsdagen senere i år, den 9.9.

VALG.

Valgkomitéen v/Morten Moen presenterte sitt forslag, og resultatet ble følgende:

Leder: Dag Ivar Winding-Sørensen, 1920 Sørumsand. Gjenvalg. 1 år

Nestleder: Gro Langeland. Ikke på valg.

Sekretær: Kåre Alfred Bøhler, 1923 Sørumsand. Ny. 2 år.

Kasserer: Kjell Kurland. Ikke på valg.

Styremedlem: Elin Helen Mørk, 1923 Sørumsand. Gjenvalg. 2 år

Varamedlemmer - nye, valgt for 1 år.

Vidar Døhli, 1923 Sørumsand. Steinar Dalbakk, 1925 Blaker. Torbjørn Eid, 1925 Blaker.

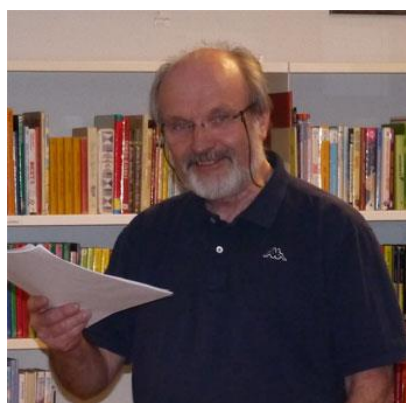
Revisor: Pål Erik Iversen. Gjenvalg. 1 år.

Valgkomité: Vera Braathen, leder, Hans Erik Kristiansen, Ellen Margrete Graarud.

Stor takk til Gro Langeland for et hyggelig og godt gjennomført årsmøte!

Jan Erik forteller om bygdebokarbeidet.

Anders Henriksen viser bilder, og forteller.

Nestleder Gro overrekker blomster til Dag.

Ellen Margrete takkes for mange års flott arbeid som sekretær.

Leif Mathisen får velfortjente blomster.

Kåre Bøhler bidrar på mange områder.

Flotte blomster til Lillian for arbeidet med Sørumspeilet og nettsidene.

Alle foto: Odd Mobæk

2013 – Blaker Samfunnshus, Bruvollen

Vellykket årsmøte i Blaker og Sørums Historielag 14. mars 2013

Det ble et både hyggelig og vellykket årsmøte på Bruvollen 14. mars. Her er årsmøtedeltakerne benket rundt bordene på Bruvollen.

Møtet startet med et interessant kåseri av Finn Halling, som er leder for Urskog-Hølandsbanens samarbeidsutvalg. Temaet var: «UHB – en identitetsmarkør». Mange historiske bilder ble vist, og disse viste tydelig hvor stor betydning Tertitten har hatt for utviklingen av Sørumsand. Bildene fra de øvrige stasjonene oppover mot Skullerud gir også grunn til å reflektere over jernbanens betydning i utviklingen av landet.

Etter foredraget var det god servering, og så ble det formelle årsmøtet satt.

Finn Halling får overrakt boka «Glomma gjennom Sørum» av Dag Winding-Sørensen etter kåseriet.

Gro Langeland, som valgt møteleder, loset årsmøtet gjennom alle årsmøtesakene med stødig hånd.

Styrets årsberetning for 2012 viser at aktiviteten er høy og variert. Laget har mange og dyktige medarbeidere, som er engasjert på forskjellige områder.

Årsberetning, regnskap, budsjett og arbeidsplan ble godkjent av årsmøtet. Kontingent fra 2014 økes til kr. 250.

Valg

Styret i Blaker og Sørum Historielag er stabilt over tid. Valgkomitéen, ledet av Thorild Hexeberg Lerberg, hadde en ikke altfor vanskelig jobb denne gang, siden alle unntatt ett varamedlem tok gjenvalg. Nytt varamedlem til styret etter Sigmund Stenby er Gry Anita Gjerde Alnæs. Velkommen til Gry Anita.

Det nye styret i Blaker og Sørum Historielag:

Leder: Dag Winding-Sørensen

Nestleder: Gro Langeland

Sekretær: Ellen M Graarud

Kasserer: Kjell Kurland

Styremedlem: Elin Mørk

Varamedlemmer: Hans Erik Kristiansen, Kåre Alfred Bøhler, Gry Anita Gjerde Alnæs

Revisor: Pål Iversen

Valgkomitéen for 2014: Morten Moen, leder, Vera Braathen, Aage Kleven.

Thorild Hexeberg Lerberg fikk blomster for sin innsats i valgkomitéen

Til slutt fikk gjenvalgt leder Dag en liten påskeoverraskelse fra nestleder Gro, og det ble takket for et godt møte.

2012 – Meierigaarden Kro, Lørenfallet

Årsmøte 7. mars 2012 på Meierigaarden, Lørenfallet

Blaker og Sørum Historielag hadde sitt årsmøte onsdag 7. mars 2012 kl. 19.00 i Meierigaarden, Lørenfallet.

Det var mange som kom, og årsmøtet startet med et interessant kåseri av museumsbestyrer Tom Jøran Bauer «Ædel Syssel på Gamle Hvam - storgården Hvams historie sett i lys av samfunnsutviklingen». Deretter var det mye godt å spise, før det formelle årsmøtet startet.

Sakslisten var:

1. Godkjenning av innkalling og sakliste.
2. Valg av møteleder og referent, samt to til å underskrive protokollen.
3. Styrets årsberetning for 2011.
4. Revidert regnskap for 2011.
5. Styrets forslag til budsjett for 2012.
6. Styrets forslag til arbeidsplan for 2012.
7. Styrets forslag til kontingent for 2013. (forslag: kontingenten uendret kr. 200,-)
8. Innkomne saker.
9. Valg av medlemmer til styret, valgkomité, revisor og stemmeberettigede utsendinger til årsmøtet i Romerike Historielag

Arbeidsplanen for 2012/13, og årsmøtoreferat blir publisert senere.

Det nye styret ble valgt på årsmøtet:

Dag Winding-Sørensen, leder
Gro Langeland, nestleder
Kjell Kurland, kasserer
Ellen Margrete Graarud, sekretær
Elin Mørk (ny)

VARAMEDLEMMER:

Hans Erik Kristiansen (ny)
Sigmund Stenby (ny)
Kåre Alfred Bøhler

REVISOR:

Pål Iversen

VALGKOMITÉ:

Thorild Hexeberg Lerberg, leder
Morten Moen
Rita Nyborg (ny)

2011 – Sørumsand videregående skole

Referat fra årsmøtet 9. mars 2011 på Sørumsang vgs.

Årsmøtet ble holdt på Sørumsand videregående skole. Leder Dag Winding-Sørensen ønsket velkommen, og deretter holdt sokneprest John Olav Stokstad Larsen et interessant kåseri om «Kirken i perspektiv», der han dro de lange linjer fra tidligere tider til dagens situasjon.

Sørum-Speilets mangeårige redaktør Svein Sandnes ble takket av. Så var det bevertning før det formelle årsmøtet tok til.

Referat fra årsmøtet og styremøtet 28. mars 2011.

2010 – Frogner Grendehus

Innkalling til årsmøte torsdag 4. mars 2020

Årsmøtet i Blaker og Sørums Historielag avholdes torsdag 4. mars 2010 kl. 19:00 i Frogner Grendehus.

Vi starter med kåseri av bygningsantikvar Ola Fjellheim om 'Kulturvern og bygningsvern'.
Ca. kl. 19:45 blir det servering av kaffe og kringle.
Deretter settes det formelle årsmøtet ca. kl. 20:00

Saksliste:

1. Godkjenning av innkalling og saksliste.
2. Valg av møteleder og referent, samt to til å underskrive protokollen.
3. Styrets årsberetning for 2009.
4. Revidert regnskap for 2009.
5. Styrets forslag til budsjett for 2010.
6. Styrets forslag til arbeidsplan for 2010.
7. Styrets forslag til kontingent for 2010 (foreslås uendret kr. 200)
8. Innkomne saker.
9. Valg av medlemmer til styret, valgkomité, revisor og stemmeberettigede utsendinger til årsmøtet i Romerike Historielag.

Velkommen!

Med vennlig hilsen
Dag Winding-Sørensen (leder)

Vedlegg: Arbeidsplan for 2010, Budsjett, Valgkomitéens forslag til nytt styre, Årsberetning 2009

Godt frammøte på historielagets årsmøte

Rundt 50 medlemmer var møtt fram da historielagets årsmøte ble holdt torsdag 4. mars i storsalen på grendehuset i Frogner. Trolig var kveldens foredragsholder noe som trakk flere av de frammøtte. Bygningsantikvaren fra Ullensaker, Ola Fjeldheim, holdt lysbildekåseri om bevaring av gamle bygninger. Og det klarte han nesten uten å nevne Nordli.

I stedet var hovedinntrykket at det nesten ikke er grenser for hvor nedslitt et gammelt hus kan være, om det bare er vilje og tro hos eieren på at det skal være mulig å sette i stand. Og skulle en være så heldig å få huset sitt fredet, ligger det nå friske penger hos riksantikvaren til å holde dem ved like.

Etter foredraget ble det servert kringle og kaffe, før det ordinære årsmøtet startet. Gro Langeland ble valgt til møteleder og Ellen Margrethe Graarud til referent. Rolf Reikvam stilte spørsmål om det var noen lærdom å trekke av Nordli-saken. Bjørn Tveit fulgte opp med å fortelle at han og Trygve Sæther på fjorårets årsmøte hadde tatt saken opp, men at ingen den gang fulgte opp. Dag Winding-Sørensen sa at en først hadde hatt tillit til den eksterne konsulentrapporten som konkluderte med at hovedbygningen på Nordli ikke kunne tåle ombyggingen til moderne barnehage.

Det framlagte regnskapet balanserte med en omsetning på kr 413.000,- og et underskudd på kr 2.182,-. Salg av kalendere og andre publikasjoner viste betydelig større inntekter enn budsjettet, mens gaver og tilskudd hadde gitt betydelig mindre. På utgiftssiden var det totalt brukt 25.000 kroner mindre enn budsjettet.

Valgene ga følgende resultat, alle valgt med akklamasjon:

Leder: Dag Winding-Sørensen, gjenvalg
Nestleder: Gro Langeland, opprykk fra styremedlem

Sekretær: Ellen Margrethe Graarud, gjenvalg
Kasserer: Kjell Kurland, ikke på valg
Styremedlem: Haakon Sandbraaten, opprykk fra varamann
Varamenn: Bjørn Blakstad (gjenvalg), Kåre Bøhler (ny) og Bjørn Tveit (ny)
Valgkomite: Knut Mjønerud (ikke på valg), John-Per Haugstad (ikke på valg) og Odd Roar Stenby (ny)
Revisor: Pål Iversen (gjenvalg)

2009 – Blaker Skanse

Innkalling til årsmøte onsdag 25. februar 2009

Det innkalles til årsmøte i Blaker og Sørum Historielag onsdag 25. februar kl. 19.00 i Kommandantboligen på Blaker Skanse.

Vi starter med foredrag av Steinar Gravås, som er styreleder i Blaker Utvikling, om «Skansen og bygda».

Deretter settes det formelle årsmøtet.

Saksliste:

1. Godkjenning av innkalling og saksliste.
2. Valg av møteleder og referent, samt to til å underskrive protokollen.
3. Styrets årsberetning for 2008.
4. Revidert regnskap for 2008.
5. Styrets forslag til budsjett for 2009.
6. Styrets forslag til arbeidsplan for neste periode.
7. Styrets forslag til kontingent for neste periode.
 - a. Styret foreslår at kontingenten for 2009 opprettholdes til kr. 200,-.
8. Innkomne saker.
9. Valg av medlemmer til styret, valgkomité, revisor og stemmeberettigede utsendinger til årsmøtet i Romerike Historielag.

Vennlig hilsen

Dag Winding-Sørensen, leder

Dag Winding-Sørensen gjenvalgt som leder

På historielagets årsmøte på Blaker Skanse onsdag 25. februar 2009 ble Dag Winding-Sørensen gjenvalgt som leder av historielaget. 32 medlemmer hadde funnet vegen til Kommandantboligen.

Etter foredraget til Steinar Gravås serverte Vera Braathen gode smørbrød og kringle til kaffen, før det ordinære årsmøtet ble åpnet med Svein Sandnes som møteleder.

Som ny kasserer etter Kaare Svarstad ble Kjell Kurland valgt. Som nytt styremedlem etter Jorunn Hattrem ble tidligere varamedlem Gro Langeland valgt. Etter at også varamedlem Albert Hovind hadde takket nei til gjenvalg, ble Bjørn Blakstad og Kåre Olav Ormstad valgt som nye varamedlemmer til styret sammen med Håkon Sandbraaten, som tok gjenvalg. Pål Iversen ble gjenvalgt som revisor. Som nytt medlem av valgkomitéen sammen med Helge Svarstad og Knut Mjønerud, ble John-Per Haugstad valgt.

Trygve Sæther og Bjørn Tveit tok opp spørsmålet om bevaring av hovedbygningen på Nordli. De syntes ikke noe om forslaget om å rive bygningen og sette opp en kopi. Dag Winding-Sørensen orienterte om at dette også hadde vært styret i historielagets standpunkt, men at når konsulentrapporten var grundig studert og vedtaket gjort i kommunestyret, så fant man ingen grunn til å fortsette kampen. Det er mulig at historielaget vil kunne få benytte sidebygningen på Nordli til ulike aktiviteter.

Odd Roar Stenby og Gunnar Hoel tok opp spørsmålet om gardsnavn som forsvinner og håpløse adresser. Berit Leikhammer tok opp bevaring av stedsnavn og en oversikt over turmuligheter i kommunen. Og Annie Selle supplerte med hvor viktig det var å gjøre kulturminner og naturseverdigheter tilgjengelig. 32 medlemmer hadde møtt fram til årsmøtet.

Av Svein Sandnes

2008 – Meierigaarden Kro, Lørenfallet

Innkalling til årsmøte torsdag 28. februar 2008

Det innkalles til årsmøte i Blaker og Sørums historielag torsdag 28. februar 2008 kl. 19:00 på Meierigaarden Kro i Lørenfallet.

Vi starter med et lysbildekåseri av Ola Einbu og Øystein Søbye om «Romerike - eventyrlige opplevelser», basert på boka av samme navn. Foredraget er krydret med lokalhistorie og en og annen matoppskrift.

Deretter blir det pause med enkel servering før det formelle årsmøtet settes.

Velkommen!

Sakliste:

1. Godkjenning av innkalling og sakliste.
2. Valg av møteleder og referent, samt to til å underskrive protokollen.
3. Styrets årsberetning for 2007.
4. Revidert regnskap for 2007.
5. Styrets forslag til budsjett for 2008.
6. Styrets forslag til arbeidsplan for neste periode.
7. Styrets forslag til kontingent for neste periode.

- a. Styret foreslår at kontingenten for 2008 opprettholdes til kr. 200,-.
8. Innkomne saker.
9. Valg av medlemmer til styret, valgkomité, revisor og stemmeberettigede utsendinger til årsmøtet i Romerike Historielag.

Dag Winding-Sørensen ny leder

30 medlemmer hadde møtt fram på årsmøtet 28. februar 2008. Etter lysbilde-foredraget av Ola Einbu og Øystein Sjøby, var det ordinært årsmøte.

I løpet av den siste 10-år perioden har lagets medlemstall tredoblet seg og teller nå nærmere 500. Lagets kontaktflate har utviklet seg fra «spesielt interesserte» til å favne om alle aldersgrupper, der skolen med god assistanse av kommune og kulturkontor har kommet i særlig god kommunikasjon med laget gjennom «Den kulturelle skolesekken». Lagets

rolle som kommunikator og identitets-formidler i Sørums kommuner kommer stadig tydeligere frem.

Ved gjennomgangen av styrets årsberetning ble lanseringen av Sørums Bygdebok bind 3, «Sanden – Sørumsand» fremhevet som årets høydepunkt der enkeltpersoner og lokale ressursgrupper ble fremhevet som viktige bidragsyttere. Flere aktiviteter har virket innbringende og bidratt til å trykke lagets økonomi sammen med den årlige kontingenten som står uendret og fortsatt skal være 200 kroner.

Blant andre aktiviteter som etterhvert er blitt tradisjonelle årvisse foreteelser, er de interessante rusleturene og lignende utflukter som Leif Mathisen har stått som primus motor for. Disse annonseres så vel på lagets hjemme-side som i vårt periodiske tidsskrift Sørums-Speilet.

Historielaget deltar fortsatt aktivt i kommunale komiteer og utvalg, i utforming av kulturminnevernplan og i utforming av turkart over stier og kulturminner i kommunen. Av lokale aktiviteter ble det gjort en gjennomgang av Stiftelsen Valstad Café, Slora Mølle, Vølneberg Skole og Redskapssamling, Slektshistorisk utvalg, Den Kulturelle Skolesekken, Lenseutstillingen, Vandre-utstillingen om okkupasjonsårene i Sørums kommuner, Kalenderutvalget, Lokalkontaktnett, Sørums-Speilet, Internett-siden, Kulturminnedagen, Bygdeboken, Turstiene, og kontakter med miljøene rundt Historielaget som Norsk institutt for kulturminneforskning, Romerike Historielag, andre frivillige organisasjoner, Kommune og Fylke og ikke minst kontakt med befolkningen ved stands organisert av Albert Hovind ved store og små anledninger i nærmiljøet gjennom året. Hver aktivitet er driftet av engasjerte medlemmer gjennom året og det ble uttrykket stor takk til hver især.

Regnskapet, ferdig revidert, ble lagt frem for årsmøtet av vår eminente kasserer Kaare Svarstad, gjennomgått og godkjent. Dermed er Historielaget sikret fremtidig drift med god økonomi nok ett år. På det grunnlaget ble budsjett for 2008 lagt frem for årsmøtet, diskutert og godkjent.

Styrets forslag til arbeidsplan for neste periode bygger på arbeid som er gjort over flere år og det peker målbevisst fremover. Den ble godkjent uten endring. Likedan ble medlemskontingenten stående uendret på 200 kroner som foreslått.

Valgkomiteens forslag til nytt styre ble derefter diskutert og valg foretatt ved opplesning.

Valgt styre for Blaker og Sørum Historielag i 2008 er:

Leder: Dag Winding-Sørensen

Sekretær: Ellen Margrete Graarud

Kasserer: Kaare Svarstad (ikke på valg)

Styremedlemmer: Steinar Dalbakk, Jorunn Hattrem (ikke på valg)

Varamedlemmer: Albert Hovind (gjenvalg), Gro Langeland, Haakon Sandbraaten

Nytt medlem i valgkomitéen: Knut Mjønerud

Som siste post i programmet takket Kaare Svarstad på vegne av historielagets styre og alle dets medlemmer Svein Sandnes for fremragende innsats som leder i Blaker og Sørum historielag gjennom 10 år. Med hans særlige egenskaper vokser lagets aktiviteter i entusiasme og med innsats fra medlemmer som enkeltvis og samlet har interesse for de særskilte aktiviteter. Som nyutnevnt æresmedlem i Blaker og Sørum historielag ble han hedret for et intenst arbeid som heldigvis ikke vil opphøre idet Svein Sandnes fortsetter som redaktør av Sørum-Speilet og som konsulent og bidragsyter i mange aktiviteter.

Det nye styret vil fortsette i det sporet som er lagt og ser frem til å fortsette det gode arbeidet.

Dag Winding-Sørensen

2007 – Frogner Grendehus

Velkommen til årsmøte torsdag 22. februar 2007

Torsdag 22. februar klokka 19:00 er det årsmøte i Blaker og Sørum historielag. I år skal vi arrangere det i Grendehuset på Frogner.

Foruten de vanlige årsmøtesakene med styrets beretning, regnskap og valg, kommer Eiler Prytz for å kåsere om «Pilegrimsveger i Norge og resten av verden». Som kjent har historielaget ei aktiv gruppe som vedlikeholder pilegrimsstien gjennom Frogner. Eiler Prytz har vært sentral i utarbeiding av nettstedet www.pilegrim.info, som vi anbefaler deg å se innom. Det blir også

opplesning av fortellinga «Av huldreætt» av Peter Christen Asbjørnsen ved Fredrik Lindstrøm. Bildet viser smeden i Brua med familie. Huset deres, som skimtes i bakgrunnen, lå omtrent der grendehuset ligger i dag.

Et aktivt år for historielaget

Årsberetningen forteller om et nytt aktivt år for historielaget. I bunnen ligger de faste aktivitetene, som utgivelse av seks nummer av Sørum-Speilet, som Svein Sandnes har ansvaret for, de tre rusleturene og den årlige «Kjenn din bygd»-bussturen, som Leif Mathisen har ansvaret for, lokalkontaktnett, som Anders Aasgaard nå har overtatt ansvaret for, salgsnett for bygdebøkene, som Helge Hoel nå har overtatt ansvaret for og standsaktiviteter, som Albert Hovind har ansvaret for.

Av andre aktiviteter med lange tradisjoner, er utgivelsen av kalenderen med gamle bilder fra Sørum, som Kjell H. Huseby og Anders Henriksen har ansvaret for. Sistnevnte har også ansvaret for fotoarkivet, som i 2006 også fikk en digital avlegger administrert av biblioteket. Anders Henriksen og Svein Sandnes utgjør sammen med web-ansvarlig Lillian Mobæk redaksjonen for historielagets nettsider, som du nå er inne på.

De to vandreutstillingene historielaget har investert i de siste årene, om okkupasjonshistorien 1940-45 og om Bingen lenser, har funnet hensiktsmessige driftsformer med henholdsvis Jorunn Hattrem og Berit Leikhammer som ansvarlige for hvor de skal sendes og med

vaktmester Morten Svendsen på Sørumsand videregående skole som ansvarlig for lagring når de ikke er på tur.

Jorunn Hattrem er også historielagets kontaktperson til skolene i bygda. Den kulturelle skolesekken blir ledet av Kjersti Østnes Eggum, og hun har i samarbeid med historielaget fått samtlige 4. klassinger i kommunen til å ha en dag på Vølneberg skole for å oppleve en skoledag «i gamle dager». Foruten å møte de strenge lærerne Harald Aasdalen og Kjell Romsås, kan elevene stifte bekjentskap med de ti damene i vevringen og lære seg litt om å veve. Og ikke minst får de av Trygve Sæther en omvisning i redskapssamlingen, som presenterer redskaper fra den tida da hesten var eneste trekkraft i jordbruket. Mest populært for gutta er det nok å harve med hest sammen med Odd Roar Stenby.

Den andre store aktiviteten historielaget gjennomfører i samarbeid med Den kulturelle skolesekken, er at samtlige 6. klassinger i Sørumsand går Natur- og kulturstien fra Bingsfoss. I året som gikk forsøkte vi å få lenseutstillingen til skolene i forkant av vandringen, slik at elevene skulle ha med seg litt kunnskap om dette på forhånd. Spesielt heldige var 6.klassingene ved Frogner barneskole, som fikk se en dramatisering Berit Leikhammer hadde skrevet og framførte sammen med Aage Kleven fredag 13. oktober.

Kåre Sæther er ansvarlig for merking av stadig nye turstier. Og sammen med Leif Mathisen har han vært konsulent for å plote inn flest mulig kulturseverdigheter på de turkartene kommunen nå har under utarbeiding. Hans Bæreg er som tidligere ansvarlig for vedlikehold av turstien over Korpefjellet, mens Ragnar Møllegaard har overtatt vedlikeholdet av turstien fra Bingsfoss til Hammeren. Pilgrimsleia gjennom Sørumsand er Gunnar Ulvestad ansvarlig for.

Nye tiltak i 2006 er et samarbeid med Stiftelsen Urskog-Hølandsbanen og Sørumsand kommune om et arrangement kulturminnedagen andre søndag i september. I fjor var temaet «Steder for avreise og ankomst», og det passet jo godt for Tertitten, men også om det skulle bli andre temaer vil en forsøke å samarbeide om arrangementer på kulturminnedagen i framtida.

Historielaget tok i 2006 initiativet til å få satt opp en jernstatue av profilen til Sørumbåten i full størrelse i Sørumsand sentrum. NLI Sørumsand verksted har påtatt seg å utføre oppgaven til selvkost. Og økonomiutvalget i kommunen har bevilget de 20.000 kronene som skal til for å få oppgaven gjort.

Nye oppgaver i åra som kommer

Til årsmøtet er det niende gang styret i historielaget legger fram en rullerende femårsplan til behandling for årsmøtet i stedet for en arbeidsplan for styret i 2007. Begrunnelsen for dette er at en i frivillige organisasjoner ofte må prioritere oppgaver ut fra hva medlemmene er mest interessert i å jobbe med. Det er derfor viktig å ha mange prosjekter på gang, slik at medlemmene har noe å velge i.

Av strategiplanen er det likevel ikke vanskelig å se hvilke fire oppgaver styret anbefaler at det legges ekstra innsats i for 2007:

For det første en kraftinnsats for verving av nye medlemmer. Fordi en ikke har prioritert dette arbeidet i 2006, har medlemstallet sunket til 436. Det langsiktige strategiske målet er å få medlemstallet over 500. Det blir neppe noen vesentlig hindring for dette arbeidet at medlemskontingenten i 2007 foreslås hevet til 200 kroner.

For det andre arbeide med å videreutvikle redskapssamlingen på Vølneberg. I første omgang er det naturlig å få en mer publikumsvennlig presentasjon av gjenstandene med tekst, bilde og lyssetting. Historielaget har sendt en søknad til sparebankstiftelsen DnB/NOR på kr 180.000,- for å få til dette. I det budsjettet som legges fram for årsmøtet er det satt av kr 30.000,- til redskapssamlingen på Vølneberg.

For det tredje arbeide for økt aktivitet i tilknytning til Slora mølle. Her legges det nå planer om et utdanningscenter for bruk av energi i samarbeid med Akershus energiverk. Forutsetningen er at historielaget kan få utvidet arealene på Slora, som i dag bare omfatter selve møllebygningen. Historielaget har sendt en søknad til sparebankstiftelsen DnBNOR på kr 500.000,- for å komme i gang med dette. I det budsjettet som legges fram for årsmøtet er det satt av kr 90.000,- for arbeidet med Slora mølle.

For det fjerde har historielaget, kanskje litt for seint, tatt initiativ til å restaurere den gamle hovedbygningen på Svarstad, bygget av proviantforvalter Brochmann på Blaker Skanse i 1750-åra. Det er et staselig hus, som dessverre er kommet litt for langt i forfall. Blant annet

har deler av taket rast sammen, og det er kraftig sopputvikling i huset. Historielaget har beregnet restaureringsarbeidet til å koste 3 millioner kroner, og er villig til å påta seg ansvaret for huset dersom Riksantikvaren støtter arbeidet med 1,5 millioner kroner. Søknad om dette er i forståelse med eieren sendt Riksantikvaren via Akershus fylkeskommune.

Arbeidet med utarbeiding av en kulturminneplan for Sørums kommunen er nå kommet inn i en produktiv fase med innleid hjelp fra Akershus fylkesmuseum. Det er tidligere museumsbestyrer Petter Tønder Jacobsen på Tertitten som nå reiser rundt i kommunen for å registrere mulige verneverdige kulturminner.

Det er også i 2006 etablert et slektshistorisk utvalg med Palmar A. Huse som leder. De møtes første onsdag i hver måned på Sørumsand bibliotek, og dersom du vil ha hjelp til å finne dine forfedre, er det bare å stikke innom klokka 18.00. I 2007 skal tredje bind av Sørums bygdebok komme ut, og historielaget satser både på å selge mange enkeltbind og tegne flere abonnenter til hele serien på Sørumsand, som dette bindet dekker.

Et historielag med solid økonomi

Når en ser hvilke oppgaver og utfordringer Blaker og Sørums historielag har satt seg, monner det lite med en egenkapital på kr 480.000,-. Men for det daglige arbeidet gir det naturligvis en viss trygghet å disponere over et slikt beløp.

Ser vi på regnskapet for 2006, er det medlemskontingenten som er største inntektspost med kr 63.000,-. Med økt kontingent er denne posten forventet å øke til kr 80.000,- i 2007. Av dette går ca. 25.000,- videre til Romerike historielag, som skal ha kr. 50,- per medlem. De nest største inntektspostene er gaver/tilskudd med ca. kr 40.000,- og et tilsvarende beløp for salg av kalender og bilder. Boksalget av egne utgivelser utgjorde i 2006 kr. 15.000,-, og er redusert til kr 10.000,-. Det var planlagt en ny utgivelse i 2006, men dette ble ikke noe av. Selv i et mellomår uten utgivelse av nytt bind av bygdeboka, har dette i 2006 gitt en provisjonsinntekt på kr 15.000,-. I 2007, da bind 3 kommer, er det budsjettert med en provisjonsinntekt på kr 75.000,-.

Av utgiftene i 2007 er det i budsjettet satt av kr 33.000,- til administrasjon. Kontorholdet i administrasjonsbygningen på Blaker Skanse utgjør en vesentlig del av dette, sammen med porto og andre utgifter. Sørums-Speilet er oppført med en kostnad på kr 10.000,-, men koster nok godt og vel dobbelt så mye. Her er imidlertid annonsekronene som kommer inn trukket fra. Det er likevel et økonomisk uttrykk for en betydelig virksomhet at det i 2007 budsjetteres med inntekter og utgifter på kr 249.000,-. Og i tillegg kommer altså eventuelle tilskudd som laget har søkt om til konkrete prosjekter.

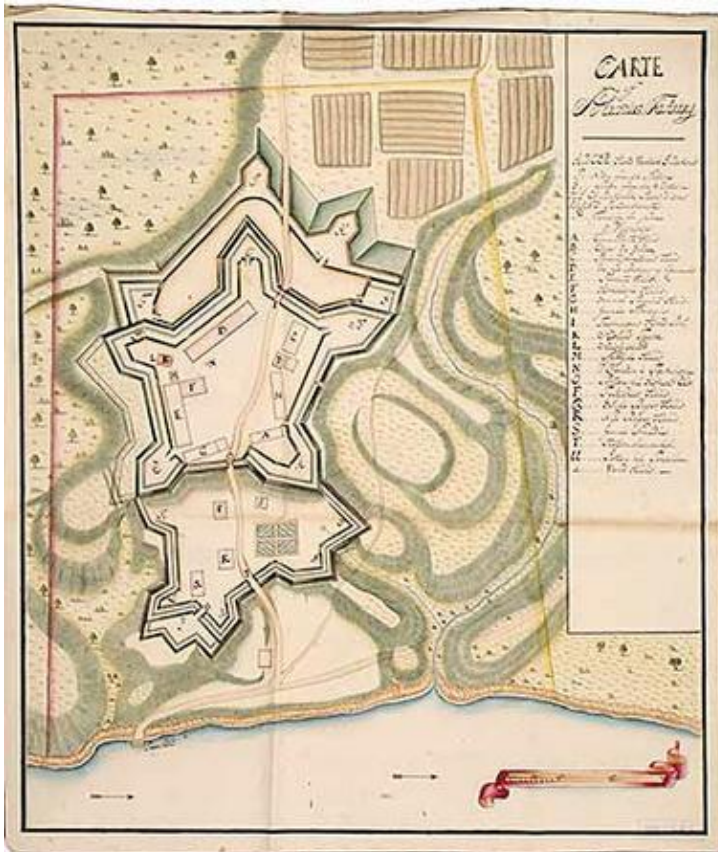
2006 – Blaker Skanse

Årsmøtet på Blaker Skanse 23. februar ønsket høyere kontingent

Styret hadde til årsmøtet på Blaker Skanse foreslått uendret kontingent, kr 150,-, også i 2006.

Trygve Sæther mente imidlertid dette på langt nær dekket de faktiske kostnadene for eksempel ved produksjon og utsending av Sørums-Speilet, og at kontingenten burde heves til minst kr 200,-. Han viste også til erfaringer fra Raumnes historielag, der en tilsvarende kontingentøkning ikke hadde ført til betydelige utmeldinger.

Siden kontingentkrav på kr 150,- allerede var sendt ut til medlemmene, vedtok årsmøtet likevel en henstilling til det nye styret om å foreslå kontingentøkning til kr 200,- for 2007 på neste årsmøte.

Etter et inspirerende foredrag av lektor Nils Aasheim om Karl 12.s to innmarsjer over Romerike i 1716 og 1718, ble det formelle årsmøtet satt av historielagets leder, Svein Sandnes.

36 medlemmer var til stede.

Svein Sandnes ble valgt til møteleder, Ellen Margrete Graarud ble valgt til sekretær og Arvid Tangerud og Odd Sparby ble valgt til å underskrive protokollen.

Under gjennomgangen av årsberetningen kom det fram at mange ikke var helt sikre på hvor de oppgitte møtestedene til rusleturene var. En test på årets turprogram viste at mange ikke visste hvor de skulle finne Norumkjelleren.

Og Langelandsvegen mellom Blaker og Rånåsfoss ble det påvist hadde fått navnet Larsrudvegen, så den ville det uansett vært vanskelig å finne. Styret

lovet å forsøke å være tydeligere på møtested ved offentlig invitasjon til rusleturene.

Det var også interesse blant medlemmene å få vite hva styret hadde hatt av innspill til reguleringsplanene. Spesielt gjaldt dette ny barnehage på Nordli, hvor styret i sin uttalelse hadde lagt vekt på at både hovedbygningen og sidebygningen måtte bevares, men ikke hadde tatt stilling bruken av bygningene og om kommunen eller private burde eie dem. Det ble spurt om Bjerke industriområde, som styret ikke hadde gitt noe tilbakespill på. Svein Sandnes forklarte at historielaget som prinsipp bare uttalte seg om spørsmål knyttet til eget formål, nemlig bevaring av kulturminner, og ikke kastet seg inn i noen generell politisk reguleringsplandebatt. Jorunn Hattrem supplerte med å fortelle at historielaget i en kommentar til kommune-delplan for Frogner hadde lagt stor vekt på å bevare friområdene på begge sider av motorvegen gjennom Sørumsund.

Regnskapet viste et overskudd på kr. 39.684,70, til tross for at Fløterutstillingen var blitt dobbelt så dyr som budsjettet. Det at reproarbeidet for et stort antall bilder ble satt bort til et privat firma, ble oppgitt som en viktig årsak, mens reproarbeidet til Okkupasjonsutstillingen, som ble kostnadsført i 2004-regnskapet, ble utført gratis av Anders Henriksen. Det ble spurt om ikke også utstillingene burde føres inn som aktivia i regnskapene, noe kasserer ville vurdere til neste regnskap. Kåre Sæther kunne fortelle at Okkupasjons-utstillingen nå ville bli tilbudt til alle ungdomsskoler og videregående skoler i Akershus. Enn så lenge tilbyr vi begge utstillingene gratis til disposisjon for interesserte. Å få mange til å se dem var for historielaget det viktigste.

Regnskapet var revidert av Andreas Svardahl, og ble godkjent. I forslaget til budsjett for 2006 hadde styret lagt fram et forslag som balanserte med 139.000 kroner i inntekter og utgifter. Helge Njaa spurte om stativet til transport av fløterutstillingen var tatt med under diverse, og fikk dette bekreftet. Trygve Sæther opplyste at de 10.000 kronene til redskapssamlingen på Vølneberg dreide seg om historielagets anlegg av kostnader til grusing av plassen foran skolen og redskapssamlingen. Også budsjettet ble godkjent av årsmøtet.

I gjennomgangen av styrets forslag til arbeidsplan for neste periode, fortalte Aage Kleven at Statsbygg nå hadde tatt fullt ansvar for restaurering av Kruttårnet på Blaker Skanse, og at Blaker Skanses Venners viktigste oppgave i samarbeid med historielaget nå var å tenke ut en fornuftig bruk av det restaurerte Kruttårnet. Han fortalte også at det kan bli snakk om et museum i kjelleren på Nansenbygget. Når det gjaldt det lokalhistoriske arkivet, ble det spurt

hvor en skulle levere inn arkiver, og det ble opplyst at Bjørg Dokka var leder av arkivutvalget, som ønsket seg lysere og hyggeligere lokaler å arbeide i. Palmar Huse tok opp at historielagets internettsider raskere burde fjerne gamle nyheter. Meldingen om at bind 2 av bygdeboka er på veg kan fortsatt leses på forsiden, og det kan være litt forvirrende for folk som ikke er helt oppdatert.

Valgkomitéen med Leif Mathisen som leder kunne legge fram et forslag med mange gjenvalg. Nytt varamedlem til styret blir Dag Winding-Sørensen, etter at Knut Mjønerud hadde bedt om å slippe gjenvalg. Styrets leder takket Knut for lang og tilstedeværende virksomhet i styret, og håpet han fortsatt ville være aktiv i arbeidet med bygdebok og som prosjektleder for hulveger og gravhauger på Valsmoen. Som ny revisor etter Andreas Svardahl, som hadde frasagt seg gjenvalg, ble Pål Iversen valgt. Som nytt medlem i valgkomitéen etter Leif Mathisen ble valgt Einar Bakke. Valgkomitéen foreslo at årsmøtet overlot til styret å velge representanter til årsmøtet i Romerike historielag. Alle valg foregikk ved akklamasjon.
Oppdatert: 25-02-2006

Om Karl 12. på årsmøtet

Årsmøtet i Blaker og Sørums historielag holdes torsdag 23. februar fra klokka 19.00 i Kommandantboligen på Blaker Skanse.

Før de ordinære årsmøtesakene vil lektor Nils Aasheim fortelle om Karl 12.s innmarsjer på Romerike mot slutten av den store nordiske krig, i 1716 og 1718.
(Foto: Anders Henriksen)

Foredraget bygger på det han har skrevet om emnet i den siste årboka fra Romerike historielag, som også kan kjøpes på årsmøtet.

Årsberetningen forteller at historielaget ved årsskiftet hadde 462 medlemmer. En har nå etablert seg med kontor i administrasjonsbygget på Blaker Skanse. Den største oppgaven i 2005 var utgivelsen av bind 2 av Sørums bygdebok, som også har gitt hyggelige provisjonsinntekter.

Det har vært en forutsetning for at historielaget i 2005 kunne lansere to store vandreutstillinger; om okkupasjonsjonshistorien og om Bingen lenser. Historielaget var aktivt med på markeringen av 100-års jubiléet for unionsoppløsningen i 1905. Og Skansespillet ble framført for andre gang på Blaker Skanse.

Det er de siste åra etablert et godt samarbeid med den kulturelle skolesekken i Sørums kommunen. Alle 4.klassingene i kommunen var på våren på besøk på Vølneberg skole med redskapssamlingen. Og i september gikk alle 6. klassingene natur- og kulturstien fra Bingsfoss til Hammeren, med Leif Mathisen som guide. De tradisjonelle rusleturene gikk ellers til Jomfrubakkene i Blaker med Torbjørn Eid som guide, til hulveger og gravhauger på Valsmoen med Dag Nordsveen som guide og i Bæregsåsen med Leif Mathisen som guide. I mai var Svein Sandnes guide for deltakere på Foreningen Nordens arrangement med deltakere fra vennskapskommunene Kjellerup i Danmark, Hagfors i Sverige og Lapua i Finland. Den ordinære Kjenn-din-bygd-bussturen gikk som vanlig andre lørdag i september med Leif Mathisen som guide.

Det er blitt en tradisjon at styret på årsmøtet legger fram en omfattende strategiplan for arbeidet de neste fem åra for årsmøtet. Her skal en blant annet fortsette å formidle lokalhistorisk informasjon gjennom utgivelsen av Sørums-Speilet og historielagets hjemmesider på internett, fortsatt arrangere de tradisjonelle turene, bygge ut kontaktnettet for distribusjon av Sørums-Speilet og salg av historielagets kalender og neste bind av bygdeboka, som kommer i 2007. I strategiplanen blir det også satt opp som et mål å etablere et slektshistorisk utvalg, gjennomføre en restaurering av kruttårnet på Blaker skanse, og legge grunnlaget for ny aktivitet i tilknytning til Slora mølle. Historielaget har også planer om å utgi ei bok om Blakerdialekten.

2005 – Festiviteten på Sørumsand

Svenskeinnvandring på årsmøtet 17. februar

Nei da, årsmøtet til Blaker og Sørum historielag, som holdes torsdag 17. februar på Festiviteten i Sørumsand, blir ikke utsatt for svensk okkupasjon i anledning 100-årsmarkeringen av 1905.

Tvert imot er det en dansk historiker, Kirsten Linde, som sammen med Kari Amundsen vil fortelle om det store

Svenskeinnvandringsprosjektet Akershus fylkesmuseum nå inviterer historielaga til å delta i.

Det avtroppende styret i historielaget kan melde om stor aktivitet i året som gikk. Medlemmene har mottatt informasjon gjennom Sørum-Speilet (6 numre) og på disse internettsidene. Det er avholdt kurs i lokalhistorie med vekt på kvinnes stilling ("Det usynlige folket") og begynnerkurs i slektsgransking. Tre tradisjonelle rusleturer er gått i løpet av sommeren. Og den tradisjonelle bussturen, «Kjenn din bygd» med Leif Mathisen som guide. Medlemmene har også vært invitert med på busstur til Sjøfartsmuséet for å se avslutningen av arbeidet med kopien av Sørumbåten.

I forbindelse med prosjektet "Den kulturelle skolesekken" har alle 2. klassinger i Sørum vært på besøk på Vølneberg gamle skole for å oppleve hvordan det var på skolen i gamle dager. I uthuset på Vølneberg er det ikke lenger bare utedoene som det er spennende å besøke. Under Trygve Sæthers entusiastiske ledelse gror det nå også fram ei redskapssamling her, basert på redskaper brukt i jordbruket i første halvdel av det 20. århundre med hesten som trekraft. Fra neste år er det 5. klassene i Sørum som skal besøke Vølneberg, og vi forsøker å gi dem enda flere opplevelser den dagen de besøker skolen.

Sommeren 2004 var historielaget i tre dager vertskap for 30 dansker fra Blicheregns Museumsforening i vår vennskapskommune Kjellerup. Til tross for elendig vær, var danskene slitne, men godt fornøyde etter oppholdet. De innviet også Hybelhuset på Skansen som overnattingssted for større grupper.

I oktober kom boka «Blaker, Skansen og Skolen» ut. Opprinnelig skrevet av Odd Brochmann til Husflidsskolens 25-års jubileum i 1942, men utgitt først etter krigen. Den nye utgaven er omarbeidet og sterkt forøket av historielagets leder, Svein Sandnes, som også har skrevet skolevirksomhetens historie på Blaker Skanse. Bildematerialet i den nye utgaven, redigert av Anders Henriksen, er en fryd for øyet. Dessverre gikk ikke salget helt som forventet, så utgivelsen har sammen med andre større prosjekter bidratt til at historielaget gikk med underskudd i 2004. Her ligger det nok potensielle inntekter når 2.000 entusiastiske tilskuere skal overvære Skansespillet når det settes opp for andre gang til sommeren.

To utstillinger det har vært arbeidet med i lang tid, en om okkupasjonshistorien i Sørum og en om Bingen lenser, vil først bli ferdige våren 2005. Tanken er at de som vandretstillinger etter tur kan settes opp på de ulike skolene i bygda. Arbeidet med det andre bindet av Sørum Bygdebok vil vi få se resultatene av først høsten 2005. Men det er da også noe av hovedfilosofien i den omfattende strategiplanen styret legger fram for årsmøtet; at ting tar tid,

og at i frivillig arbeid er entusiastenes egen prioritering av oppgaver det som styrer ressursbruken og fører til resultater.

Vil du vite mer om historielagets arbeid, kan du møte fram klokka 19.00 på Festiviteten på Sørumsand torsdag 17. februar.

Av Svein Sandnes

2004 – Meierigaarden Kro, Lørenfallet

Intens postkortsamler på årsmøtet 12. februar på Kroa

Helt uten andre hjelpemidler enn egen stemme og en stor samling postkort i små plastmapper, klarte journalist Kjell Aasum å trollbinde de 30 frammøtte på historielagets årsmøte på Meierigaarden Kro torsdag 12. februar.

Men først hadde årsmøtet med noen mindre endringer godkjent årsberetning og regnskap for 2003 og diskutert enkelte punkter i strategiplan og budsjett for den nye styreperioden. Den eneste utskifting i styret var at Albert Hovind erstattet Kjell Kurland som tredje varamann.

Blaker og Sørum historielag hadde ved utgangen av 2003 387 betalende medlemmer, 31 flere enn et år tidligere. Styret har ved begynnelsen av 2004 hatt en vervekampanje overfor kjøpere av bygdeboka som ikke er medlem i historielaget, og håper i løpet av kommende år å passere 400 medlemmer.

Lederen oppfordret de frammøtte til å verve en venn hver som medlem av historielaget, og delte ut materiell til dette bruk. Historielaget er i 2003 registrert med organisasjonsnummer i enhetsregisteret i Brønnøysund, men har ikke tilstrekkelig omsetning til å bli registrert i merverdiregisteret.

Som tidligere år er det Leif Mathisen som har hatt ansvaret for de populære rusleturene til historielaget, samt den årlige bussturen «Kjenn din bygd». I 2003 var det første gang på 15 år at kommunen ikke hadde støttet arrangementet ved å dekke utgiftene til buss med sjåfør. Styret hadde satset på det nordiske samarbeidet ved å etablere kontakt med venneforeningen til Blicheregnens museum i Kjellerup, Sørums vennskapskommune i Danmark.

Bygdebok

Lanseringen av det første bindet av Bygdebok for Sørum har fått meget god mottakelse, og historielaget har gjennom ulike kanaler solgt ca. 700 eksemplarer av første bind. Det er tilstrekkelig til å dekke samtlige produksjonskostnader for dette bindet. Styringsgruppa for bygdebokprosjektet er nå nedlagt i kommunen, og det er kulturutvalget som har det politiske ansvaret for utgivelsen, med kulturadministrasjonen som utøvende myndighet. Svein Sandnes kunne fastslå at antall bind vil bli utvidet til minst seks. Det er registrert så mange husmenn og tjenestefolk på storgardene på Sørumsletta at dette andre bindet blir større enn opprinnelig tenkt. Vi tenker derfor å lage et nytt bind 3 med Sørumsand, og heller utvide bindet med Sørumsletta til også å omfatte Bæreg, Sørli og Merli på vestsida av Rømua, fortalte han.

Skansespillet

Det andre store tiltaket for historielaget i 2003 var å etablere Skansespillet på Romerike AL, som oppførte det første Skansespillet på Blaker Skanse 27.-29. juli. Historielaget er største andelshaver i Skansespillet på Romerike AL med 100 andeler á kr. 500,-. Vi har også fulgt arbeidet med å få ny aktivitet på Skansen etter at Høgskolen har flyttet til Kjeller. Det meste av dette er imidlertid overlatt til lokale entusiaster i Blaker Skanses Venner og Blaker Utvikling AL. Historielaget etterlyser et større engasjement for å skaffe ny virksomhet på Blaker Skanse fra det politiske flertall i Sørum kommunestyre som hadde programfestet dette før valget.

Kulturminnedag

Det tredje store arrangementet i 2003 var knyttet til Kulturminnedagen 14. september med «Vår medisinske kulturarv» som tema. Gjennom vår fokusering på bygging av offentlige

turstier som en måte å forebygge helselidelser på, fikk vi Sørums kommunen mer aktivt på banen for å ta et ansvar for slike. Avtale er gjort mellom grunneierne fra Bingsfoss til Rånåsfoss, med kommunen som avtalepartner.

Vi har også i 2003 fått en arkeolog fra fylkesadministrasjonen til å slå fast at grøftene på Valsmoen er hulveger eller oldtidsveger. I samarbeid med Sørums skole og grunneierne vil vi gjerne åpne kulturminnene på Valsmoen mer for publikum.

Som vanlig de siste åra la styret fram en omfattende strategiplan for de neste fem åra, men valgte å prioritere de viktigste oppgavene neste år i følgende fire punkter:

1. Formidle lokalhistorisk informasjon gjennom utgivelsen av Sørums-Speilet og historielagets hjemmesider på internett, www.sorum.historielag.no.
2. Tilby medlemmer og andre et kurstilbud i lokalhistorie og arrangere de tradisjonelle rusleturene og Kjenn-din-bygd-bussturen.
3. Bygge ut lokalkontaktnett for distribusjon av Sørums-Speilet, fortsatt abonnementsalg av bygdeboka og salg av historielagets kalender.
4. Videreføre arbeidet med vandreutstillingene om okkupasjonshistorien og Bingen lenser og utgi revidert utgave av boka Blaker, Skansen og skolen.

Velkommen til årsmøte 12. februar!

Torsdag 12. februar er det årsmøte i historielaget på Meiergården Kro i Lørenfallet. Møtet begynner klokka 19.00, og starter i år med den formelle delen, som blant annet omfatter årsberetning og regnskap for 2003, samt forslag til arbeidsplan og budsjett for 2004.

2003 har vært et nytt aktivt år for historielaget, hvor kanskje særlig tre begivenheter kan trekkes fram: Første bind av Sørums bygdebok er utgitt, og i kommunestyret er det nå enighet om at verket må fullføres.

2003 var også det året Skansespillet hadde sin uroppførelse på Blaker Skanse, og imponerte 2000 publikummere fra hele Romerike. Den tredje begivenheten var satsningen på Kulturminnedagen 14. september der Sørums nye storstue, Bingsfosshallen, ble innviet med den øredøvende forestillingen til UHU, kjent fra barne-TV på NRK. Men først etter at de 400 deltakerne hadde gått turmarsj av ulik lengde for å markere «Vår medisinske kulturarv».

Ved siden av bygdeboklanseringa, som også bidrar sterkt til det positive økonomiske resultatet for historielaget i 2003 - det er i regnskapet bokført en provisjon av salg bygdebøker på kr 75.790,-, trekkes første forestilling av Skansespillet fram som en svært viktig begivenhet i året som gikk. Historielaget stod sentralt i etableringen av Skansespillet på Romerike AS, og er ifølge årsberetning og regnskap største andelseier med 100 andeler à 500 kroner.

Det er likevel det brede, langsiktige arbeidet som preger årsberetningen for 2004. Det er for eksempel lite tvil som at en viktig årsak til den store økningen i medlemstall de siste åra skyldes utsendelsen av medlemsbladet Sørum-Speilet med redaktør Svein Sandnes seks ganger årlig. Dette kommer i tillegg til at medlemmene får Skytilen, medlemsbladet til Romerike Historielag fire ganger årlig, og gir foruten artikler om Sørums spennende og mangfoldige

historie også informasjon om aktuelle arrangementer i historielaget. Og medlemsbladene legges etter hvert ut på historielagets hjemmesider på internett, som redigeres av Lillian Mobæk, og på den måten får hele verden tilgang til et stort antall artikler om lokalhistorien i Sørum.

Sørum-Speilet

bringes ut til medlemmene som er bosatt i kommunen gjennom historielagets lokalkontakter, og nettopp dette kontaktnettet er en viktig suksessfaktor for historielaget. Det er bygget opp gjennom mange år med Kåre Sæther som ansvarlig, og fornyes og forbedres stadig. Bare ved ikke å bruke postverket til utsendelse av Sørum-Speilet sparer lokalkontaktnettets historielaget for ca. 30.000 kroner årlig i porto. Mange av lokalkontaktene er også med og selger historielagets tradisjonsrike kalender, som Kjell H. Huseby og Anders Henriksen er ansvarlige for. Dette kalendersalget gir i henhold til regnskapet for 2003 historielaget en inntekt på kr 31.251,-.

Anders Henriksen er også leder av fotoarkivet som er plassert på Biblioteket på Sørumsand. I forbindelse med utgivelsen av lokalhistoriske bøker, både historielagets egne om Okkupasjonshistorien og Oppvekst på Frogner, og kommunens utgivelse av Sørum Bygdebok, er det blitt digitalisert en rekke bilder fra dette arkivet. Han tar også en rekke nye bilder, blant annet disse som illustrerer denne artikkelen. Arbeidet med det lokalhistoriske arkivet har ligget nede noen år, men i 2003 sendte historielaget fem deltakere på kurs hos Akershus Fylkesmuseum, og en av deltakerne fra kurset, Bjørg Dokka, har nå påtatt seg å ta prosjektlederansvaret for det videre arbeidet med lokalhistorisk arkiv. Kurset, som ble holdt på Strømmen, fikk også et litt pussig etterspill. Kurslederen var nemlig klar på at Statsarkivet måtte informeres om det verdifulle lensmannsarkivet, som våre deltakere hadde med seg en liten del av til kurset for å bruke som eksempel. Etter at Statsarkivet var på besøk i kjelleren på rådhuset og vi ble enige om at de skulle overta arkivet, har Statsarkivet sammen med representanter for Romerike politidistrikt vært på befarings, og Statsarkivet har i brev av 19.11.03 slått fast at Romerike politidistrikt har eiendomsretten til arkivmaterialet og skal sørge for oppbevaring og avlevering av dette. Vi håper historielaget vil bli takket for å ha tatt vare på arkivet, som ble funnet på Kornmagasinet på Vestre Bingen, som har vært lensmannsgård tidligere.

Historielagets styre har i forståelse med eieren av det gamle kornmagasinet på Bingen søkt midler fra Norsk Kulturarv til å legge nytt tak, men har fått avslag på dette. Styret vil likevel jobbe videre for å ta vare på dette bygget, som både har tjent som kornmagasin for Sørum Sogneselskap og som arrestlokale for lensmannen i Sørum. Historielaget har imidlertid på ulik måte også ansvaret for tre andre fysiske kulturminner.

Valstad Café.

Valstad Café, som bildet over er hentet fra, er etablert som egen stiftelse, hvor historielaget er representert i styret ved Elisabeth Bonna. Helge Njaa var historielagets prosjektleder fra starten, og sitter nå som styreleder og kommunens representant i styret. Vølneberg Gamle Skole er på det nærmeste ferdig restaurert, og besøket, blant annet fra skolene, tar seg opp fra år til år. Prosjektleder Trygve Sæther har derfor gått videre med etablering av ei samling av gamle jordbruksredskaper i uthuset på skolen, hvor vi har inngått en

langsiktig leiekontrakt med Vølneberg Vel. Slora mølle tas fysisk godt vare på av prosjektleder Dag-Einar Hellerud, men historielaget etterlyser fortsatt ei arbeidsgruppe til å gi et innhold til mølla, som vil kunne utvikles til et spennende møtsted i Blaker i sommerhalvåret.

Rusleturer. En viktig og tradisjonsrik del av historielagets arbeid for å gjøre kulturminnene i kommunen bedre kjent, er de populære rusleturene som Leif Mathisen har ansvaret for. I 2003 gikk den første turen 22. mai fra Imshaug til Blakersund langs den Fredrikshaldske kongeveg. Ved Blakersund fulgte gruppa traséen til den nye natur- og kulturstien sørover mot Skullerud, før de tok opp mot Veiby igjen. 12. juni var det frammøte ved den gamle Rånåsfossbrua, og med Rolf Aas som cicerone fikk deltakerne en grundig innføring i hvor de gamle vegfara, Prinsevegen og Tjodgata, går. 14. august hadde Svein Sandnes en kald og våt rusletur med utgangspunkt fra kjøpesenteret på Auli. Med utgangspunkt i en rettsbefaring i 1709, som la grunnlaget for en varig deling av sameiet mellom Svarstad og Eid på Rånåsfoss, fulgte deltakerne den gamle Krokvegen gjennom skogen på østsida av Rånåsfossen. I forbindelse med kulturminnedagen 14. september tok Leif Mathisen ei stor gruppe med seg fra BB-hallen langs turvegen langs Glomma til Bingsfoss ungdomsskole. Bildet nedenfor er hentet fra denne turen.

Med arrangementet Kirkegårdens Dag, da historielaget for tredje gang i 2003, siste torsdag i august, arrangerte i samarbeid med Sørums kirkekontor på Blaker kirkegård, er det nå etablert en tradisjon. Prosjektleder Odd Sars-Olsen regner med at vi kan snu bunken og i 2004 gå tilbake til Sørums kirke. Av andre turarrangementer må det nevnes at tre representanter for historielaget 29.-31. mai reiste til vennskapskommunen til Sørums, Kjellerup på Jylland, og der besøkte Blicheregnens museumsforening, som er det nærmeste vi kommer historielaget der. Sommeren 2004 vil en busslast med inntil 40 dansker komme på besøk til Sørums for å ta våre kulturminner nærmere i øyesyn. Da blir det sikkert en omvisning på Blaker Skanse. I 2003 har historielaget samarbeidet med Blaker Skanses Venner om omvisninger på Blaker Skanse, blant annet med Odd Sars-Olsen som guide. En gjenytelse var det også at 13 medlemmer fra Blaker og Sørums historielag 6. november fikk en eksklusiv omvisning i Høyesteretts lokaler i Oslo. Vårt medlem Aage Kleven hadde nemlig gitt høyesterett en uforglemmelig "Ut-i-det-blå"-tur til Sørums tidligere på året.

Kulturstien. Det var historielaget som på 90-tallet fikk anlagt natur- og kulturstien fra Bingsfoss til Hammeren, og videre over Korpefjellet. Det er Kjell Randby som har ansvaret for å rydde stien fra Bingsfoss i Hammeren, mens taterstien over Korpefjellet ryddes av Hans Bæreg. Odd Sars-Olsen er prosjektleder for en forlengelse av taterstien til grensa mot Fet. Kåre Sæther er prosjektansvarlig for en videreføring av natur- og kulturstien fra Bingsfoss til

Rånåsfoss, og i 2003 har historielaget kunnet glede seg over at kommunen etter lang tids vegring omsider har påtatt seg ansvaret som underskriver av avtalen om turstien med grunneierne, mens historielaget påtar seg driftsansvaret for stien, på samme måte som for stien mellom Bingsfoss og Hammeren. Også når det gjaldt anleggelsen av Pilgrimsleden gjennom Sørums, måtte historielaget ved prosjektleder Dag Nordsveen innta en langt mer aktiv rolle i planlegging og formalisering av avtaler med grunneierne enn det som er vanlig i andre kommuner, der kulturkontorene har vært de aktive pådriverne. Vi får håpe at Sørums nå kan se at anlegg av merkede turstier både er viktig for å forebygge helseplager og for å spre kunnskap om kommunens unike natur og kultur. I 2003 kunne en konservator fra Akershus fylke slå fast at det var oldtidsveger, såkalte hulveger, på Valsmoen. Noe som sammen med de mange gravhaugene her gjør dette området til et av Akershus' viktigste bevaringsområder. Med Knut Mjønerud som prosjektleder vil historielaget planlegge en tursti gjennom området for å åpne det for interesserte i samarbeid med Sørums skole og grunneierne.

Bingen lenser. Når en rusler natur- og kultursti mot Hammeren, får et et unikt utsyn over restene av Bingen lenser, "den spanske armada" i Glomma. Dag Nordsveen er prosjektleder for den arbeidsgruppa som i samarbeid med Fetsund lensmuseum har satt seg fore å dokumentere den store virksomheten ved lensene fra de tidligste tider og fram til fløtinga opphørte i 1985. Blant annet er det bestilt dykkere fra Sjøfartsmuséet for ved fysiske funn muligens bedre å kunne tidfeste den første lensa ved Bingen, som var hovedlense for tømmeret før Øyeren helt fram til jernbanebrua ble bygget ved Fetsund i 1860, og Kristiania Tømmerdireksjon måtte legge all sortering og viderebehandling av tømmeret sør for denne. Siden har Bingen lenser bare fungert som såkalte atthaldslenser, hvor tømmeret er blitt stoppet og sendt videre til Fet i passende mengder. Prosjektgruppa vil presentere sine funn gjennom en utstilling, og planlegger også en bokutgivelse i 2006.

Sørumbåten. Ved utløpet av Rømua ble også Sørumbåten funnet, det suverent eldste båtfunn i Norge, datert til ca. 150 år før begynnelsen av vår tidsregning. Et flertall i Sørums kommunestyre har gått inn for at Sørumbåten bør stilles ut på Sørumsand, mens Sjøfartsmuséet vil ha båten som en attraksjon på Bygdøy, men vil tilby kommunen en nøyaktig kopi, laget på samme måte. Ei arbeidsgruppe ledet av Dag Nordsveen har utarbeidet planer for en spektakulær utstilling av stokkebåten ytterst på Holmen i Glomma, i et opplyst tett glasshus midt i fossen.

Sjøfartsmuséets siste prognose for konserveringen av Sørumbåten er at den kan avsluttes sommeren 2004. Det kommunale utvalget som skal arbeide for å få stokkebåten til Sørums er nedlagt, og ansvaret overført til kulturutvalget. Etter at Dag Nordsveen har bedt seg fritatt fra oppdraget som leder av arbeidsgruppa, søker historielaget etter en ny, dynamisk leder til dette viktige prosjektet. Nedenfor kan en se hvordan Sørumbåten er tenkt plassert.

Åpne møter. Historielaget har arrangert to åpne møter i 2003: 4. mars holdt Odd Skullerud en fire timers orientering om «Hva ei margaringkasse kan inneholde» i peisestua på Bruvollen på sin 84. fødselsdag. Og 27. mars fortalte stipendiat Ellen Skolseg om sitt doktorgrads-arbeid «Romeriksmålet før og nå» på Biblioteket på Sørumsand. Dette siste arrangementet var et samarbeid med Sørums Folkeakademi. I samarbeid med Foreningen Norden ble det 5. april arrangert et Grundtvigseminar med blant annet Jakob Krøghold fra Danmark og rektor Per Jansen på Vesterskaun skole som innledere. Vi bidro også til utstillingen av gamle Sørumsand-bilder da Sørumsand i 2003 feiret sitt 100-års-jubileum på Valstad Café 6. september.

«Kjenn-din-bygd». Samme dag var det også tid for den tradisjonsrike «Kjenn-din-bygd»-bussturen, for første gang med utgangspunkt fra Valstad Café. Det var også første gang på 15 år at Kulturkontoret ikke så seg i stand til å dekke leie av buss med sjåfør, og vi tok derfor en pris på 100 kroner av de 20 deltakerne, noe ingen syntes var urimelig for en tur på fem timer med Leif Mathisen som guide, og kringle og kaffe underveis på Vølneberg skole.

Selv om det kurset for lærere om undervisning i Sørums lokalhistorie vi inviterte til 14. august måtte avlyses på grunn av manglende deltakelse, er samarbeidet med skoleverket blitt styrket i 2003 gjennom vår deltakelse i Sørums søknad til Den kulturelle skolesekken. Prosjektgruppa har valgt å prioritere en obligatorisk dag for første- eller andreklassingene på Vølneberg Gamle skole som en del av tilbudet. Lærerne ønsket også å kunne benytte seg av historielagets tilbud om guidede turer til ulike kulturminner i kommunen, og ville gjerne trekke på ressurser fra historielaget i forbindelse med flere prosjekter knyttet til Glomma. Historielaget sendte sjøl en søknad til Den kulturelle skolesekken om etablering av redskapssamlinga på Vølneberg, men fikk avslag på denne.

Alt i alt viser årsmeldinga til Blaker og Sørum historielag for 2003 at laget har en stor og bred aktivitet, og strategiplanen for de neste fem åra, som også legges fram for årsmøtet, er ikke mindre ambisiøs. Blant annet vil en gjøre ferdig en vandreutstilling til skolene om okkupasjonshistorien. Det planlegges også en utvidet nyttgivelse av Odd Brochmanns bok «Blaker, Skansen og skolen».